

KYRKANS PENSIONSFFONDS KLIMATFÖRÄNDRINGSSTRATEGI

Innehåll

Inledning.....	1
Klimatförändringen påverkar placeringarnas värdeutveckling.....	2
Företagens klimatrapporering stöder placeringsbesluten	2
Pensionsfonden minskar sitt koldioxidavtryck med hjälp av olika klimatförändringsverktyg.....	2
A. ESG-analys	3
B. Påverkan.....	4
C. Gröna placeringar	4
D. Beräkning av koldioxidavtryck.....	4
E. Uteslutande av placeringsobjekt	5
F. Koldioxidsnäla aktieindexprodukter	5
Klimatförändringsstrategin och dess genomförande åren 2016–2020	6

Inledning

Klimatförändringen är en av vår tids megatrender och den spelar också en central roll i de *globala målet för hållbar utveckling* som antagits av FN. Det handlar om ett globalt förändringsfenomen, som i framtiden ofrånkomligen kommer att påverka världens samhällen och ekonomier. Klimatförändringen slår först och hårdast mot de människor och miljöer som redan nu är de allra mest sårbara.

För att bromsa klimatförändringen måste mänskligheten minska utsläppen av växthusgaser i atmosfären. Det internationella samfundet godkände vid klimatmötet i Paris 2015 som nytt mål att klimatuppvärmningen ska begränsas till 1,5 grader Celsius. Experter bedömer att för att hålla klimatuppvärmningen under 2 grader Celsius kan vi bara använda en femtedel av världens kända reserver av fossila bränslen. Denna begränsning har bolagen eller marknaden ännu inte beaktat i sin prissättning av reserverna. Det talas om en *koldioxidbubbla*, som när den spricker kan leda till en avsevärd minskning av värdet på de bolag som producerar fossila bränslen.

Utöver koldioxidbubblan utgör även *koldioxidrisken* en betydande faktor. Koldioxidrisken uppkommer till följd av att man för att bromsa uppvärmningen blir tvungen att på det globala planet sätta ett allt högre pris eller en allt högre skatt på utnyttjandet av fossila energikällor. Detta leder till att företag med hög koldioxidintensitet ställs inför ökande kostnader och investeringsbehov för att bevara sin konkurrensförmåga. Den föränderliga omvärlden – såsom miljömedvetna konsumenter, nya teknologiska lösningar och en striktare lagstiftning – kan i framtiden leda till att utnyttjandet av resurserna blir allt dyrare och att efterfrågan på fossila energikällor minskar. En stor del av reserverna kan förbli outnyttjade på grund av att de är olönsamma.

Sett till koldioxidutsläppens intensitet är stenkolk ett av de värsta fossila bränslena. Om mängden stenkolk som används i energiproduktionen ligger kvar på sin nuvarande nivå kan världen inte hålla sig inom 2-gradersscenariot. För att vi ska kunna uppnå det uppställda miljömålet är det viktigt att vi så snabbt som möjligt minskar användningen av kol.

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland är med och bär ansvar för att stävja klimatförändringen. Praktiska rekommendationer för församlingarna och kyrkans medlemmar har samlats i *Kyrkans klimatprogram* som publicerades år 2008. Kyrkans pensionsfond vill delta i arbetet mot klimatförändringen och pensionsfondens klimatförändringsstrategi godkändes 19 december 2016. I beredningen deltog kyrkans pensionsfonds arbetsgrupp för ansvarsfull placeringssverksamhet. Klimatförändringsstrategin är i kraft tills vidare och uppdateras vid behov.

Klimatförändringen påverkar placeringarnas värdeutveckling

De förändringar som klimatförändringen medför ställer placeringarna inför helt nya risker och möjligheter. I praktiken innebär detta att företagens och staternas sätt att hantera klimatförändringen över tid inverkar på avkastningen av och riskutvecklingen för kyrkans pensionsfonds placeringssverksamhet. Pensionsfondens arbete mot klimatförändringen är en del av placeringssverksamhetens riskhantering. Pensionsfondens centrala uppgift är att se till att pensionerna till kyrkans anställda ska kunna betalas ut även i framtiden.

Klimatförändringens ekonomiska effekter på världens olika marknader och branscher är mångfacetterade och varierar beroende på olika uppvärmningsscenarier. De risker som klimatförändringen medför är särskilt kritiska inom branscher med höga utsläpp av växthusgaser, såsom samhällstjänster, basindustri och energiproduktion. Klimateffekterna är kännbara också inom jord- och skogsbrukssektorn.

Företagens klimatrapportering stöder placeringsbesluten

Kyrkans pensionsfond vill som ägare och placerare sporra företagen till att uppmärksamma klimatförändringen på ett sätt som lämpar sig för deras affärsverksamhet. Pensionsfonden har undertecknat initiativet *Carbon Disclosure Project (CDP)* och är därmed med och uppmuntrar företag att på det globala planet rapportera om sitt klimatarbete. En täckande rapportering ger pensionsfonden tillgång till bättre placeringssanalyser om företagets verkliga avkastnings- och riskutsikter samt om företagsledningens engagemang i det långsiktiga klimatarbetet.

Pensionsfonden minskar sitt koldioxidavtryck med hjälp av olika klimatförändringsverktyg

Kyrkans pensionsfond har som mål att konsekvent över tid minska sin placeringssverksamhets koldioxidavtryck. I november 2015 undertecknade pensionsfonden *Montréal Carbon Pledge* – ett

klimatinitiativ för placerare. Genom att medverka i initiativet förbinder pensionsfonden sig till att årligen rapportera om sitt koldioxidavtryck.

För att minska placeringsverksamhetens koldioxidavtryck har pensionsfonden identifierat en grupp klimatförändringsverktyg. Verktygen och deras användningsmöjligheter varierar mellan de olika egendomsklasserna. I följande tabell beskrivs de verktyg som pensionsfonden använder sig av i olika egendomsklasser:

	A. ESG- analys	B. Påverkan	C. Gröna placeringar	D. Beräkning av koldioxid- avtryck	E. Uteslutande	F. Koldioxidsnäla index
Direkta aktieplaceringar	✓	✓		✓	✓	
Aktiefonder	✓	✓	✓	✓	✓ delvis	✓ följs upp
Räntefonder	✓	✓	✓	✓	✓ delvis	
Övriga placeringar	✓	✓	✓			

Tabellen har gjorts upp i enlighet med situationen 25.11.2016.

Pensionsfondens viktigaste redskap är ESG-analys (A) och påverkan (B), som kan användas inom alla egendomsklasser. Också gröna placeringar (C) har en central ställning eftersom dessa är nödvändiga för att utveckla nya koldioxidsnäla lösningar inom olika sektorer och utgör ett så kallat positivt *koldioxidhandavtryck*. Genom att beräkna koldioxidavtrycket (D) får pensionsfonden en aktuell bild av vilka klimatrisker placeringarna innebär. De uteslutande kriterierna (E) vid placeringar som gäller fossila bränslen minskar pensionsfondens koldioxidrisk vid direkta aktieplaceringar och fungerar som ett underlag för diskussioner med kapitalförvaltarna. Koldioxidsnäla indexprodukter (F) är beaktansvärda alternativ för passiva aktieplaceringar.

A. ESG-analys

Vid en ESG-analys inkluderar placerarna faktorer som relaterar till miljö, samhälle och god förvaltningspraxis, det vill säga så kallade ESG-frågor, i sin placeringsanalys parallellt med traditionella ekonomiska mått. En ESG-analys kan göras inom alla egendomsklasser.

Pensionsfonden har som mål att ESG-aspekterna, inklusive klimatförändringsperspektivet, ska beaktas i alla placeringsbeslut. Pensionsfonden gynnar kapitalförvaltare som aktivt följer upp ESG-aspekterna som en del av sin placeringsverksamhet och som strävar efter att förstå hur ESG-aspekterna påverkar placeringsobjektens risk- och avkastningsutsikter.

B. Påverkan

Påverkansarbete är ett centralt verktyg för den ansvarsfulla placeraren. I klimatförändringsfrågan kan kyrkans pensionsfond påverka såväl myndigheter och företag som placeringsverksamheten i en vidare bemärkelse. *Myndighetspåverkan* syftar till att minska osäkerheten kring branschregleringens utveckling och riktning. Vid *företagspåverkan* uppmuntras företag att bland annat minska sina koldioxidutsläpp och att satsa på energieffektivitet. Vid *påverkan på placeringsverksamheten överlag* funderar placerarna tillsammans över lösningar på klimatutmaningar, exempelvis gällande de olika placeringsformerna.

Pensionsfondens påverkansarbete i fråga om klimatförändringen gäller alla egendomsklasser. I synnerhet inom aktieplaceringen har pensionsfonden och dess kapitalförvaltare möjlighet att föra dialog med och påverka företagen direkt. Pensionsfondens medverkan i placerarinitiativ såsom CDP främjar bland annat företagets miljörapportering, som ger upphov till information som man kan dra nytta av i olika egendomsklasser. Som undertecknare av PRI och medlem av Finsif har pensionsfonden ett nätverk som möjliggör samarbete med andra institutionella placerare, akademiska forskningsorganisationer och myndigheter.

C. Gröna placeringar

Gröna placeringar hjälper till att finansiera en övergång till en mer koldioxidsnål ekonomi och de inverkar direkt på utsläppen i dagsläget. Placeringsmöjligheter finns på olika marknader och inom olika egendomsklasser, som till exempel temafonder för hållbar utveckling, projekt för förnybar energi, gröna obligationer och skogsplaceringar.

Pensionsfonden har som mål att, beroende på placeringsmöjligheterna, inom de närmaste åren öka antalet gröna placeringar. Placeringsfonden följer noggrant möjligheterna till gröna placeringar inom de olika egendomsklasserna.

D. Beräkning av koldioxidavtryck

Genom att beräkna koldioxidavtrycket kan kyrkans pensionsfond följa upp de reella klimatrisker dess placeringsverksamhet innebär och mäta resultaten av sitt klimatförändringsarbete över tid.

Beräkningen och rapporteringen av koldioxidavtrycket utvidgas från att gälla direkta aktiemandat till att omfatta även aktiefonder. Kapitalförvaltarna ansvarar för uppgörandet av företagsanalyser inom de placeringsfonder som pensionsfonden använder sig av, varför samarbetet med kapitalförvaltarna spelar en central roll i beräkningen av placeringarnas koldioxidavtryck. Pensionsfonden har som mål att alla kapitalförvaltare och placeringsfonder ska göra egna koldioxidavtrycksberäkningar och rapportera till pensionsfonden. Beräkningsmetoderna kommer att utvecklas framöver och beräkningen av koldioxidavtrycket utvidgas till att omfatta även företagslåneplaceringar.

E. Uteslutande av placeringsobjekt

I fråga om fossila bränslen har pensionsfonden definierat följande uteslutande kriterier som ska iakttas i direkta aktiemandatsportföljer:

- *Bolag inom gruvindustrin och samhällstjänstsektorn* där över 25 procent av bolagets omsättning kommer från kol som används för energiproduktion.
- *Bolag inom energibranschen* där över 25 procent av bolagets omsättning kommer från kol, olja eller naturgas som används för energiproduktion.
- Ett bolag kan också uteslutas om *mängden fossila bränslen det producerar är stor absolut sett*, även om andelen av omsättningen inte når upp till 25 procent. Bedömningen görs från fall till fall.

Bolaget kan undvika uteslutning om det kan bevisa att användningen av fossila bränslen har minskat eller gör upp en klar plan att avstå från dem eller i motsvarande mån öka användningen av förnybara energikällor och energiprojekt. Dessa bedömningar görs från fall till fall.

En del av de *kapitalförvaltare som pensionsfonden anlitar har tagit beslutet att utesluta kolgruvebolag och elbolag som i betydande utsträckning utnyttjar kolkraft ur sina placeringsportföljer*. Pensionsfonden följer med hjälp av en årlig ESG-enkät upp vilka uteslutande kriterier kapitalförvaltarna tillämpar. Utgångspunkten är att pensionsfonden inte har några möjligheter att påverka placeringsfondernas kriterier efter att placeringen gjorts, utan placeringsfondens placeringspolitik godkänns i och med att placeringen görs. Pensionsfonden har dock möjlighet att påverka fondbolagens placeringspolitik inom ramen för den fortlöpande dialog som förs.

Från och med 2017 kommer pensionsfonden med hjälp av en utomstående expert varje halvår att kartlägga alla aktie- och företagslåneplaceringars exponering för fossila bränslen. Resultaten kommer att användas för uppföljningen av placeringsportföljen och i den kontinuerliga dialog som förs med fondbolagen.

Påverkansarbete (B) är ett centralt klimatförändringsverktyg för pensionsfonden, som bland annat har som mål att *delta i en påverkansdialog med de mest kolintensiva företagen*. De största producenterna av växthusgaser har också den största potentialen att minska de absoluta utsläppsmängderna.

F. Koldioxidsnåla aktieindexprodukter

Utbudet av koldioxidsnåla aktieindexprodukter har ökat i jämn takt, i synnerhet på den europeiska aktiemarknaden. Målet med koldioxidsnåla aktieindex är att uppnå ett mindre koldioxidavtryck genom att övervikta koldioxidsnåla företag.

Pensionsfonden har aktieindexplaceringar för passiv placering i olika geografiska områden. Vid indexplacering eftersträvas kostnadseffektivitet och en liten avvikelse från den allmänna marknaden. Pensionsfonden följer aktivt egenskaperna hos och prissättningen för koldioxidsnåla aktieindexfonder

på de olika marknaderna. Målet är att hitta koldioxidsnåla aktieindexprodukter, som även utesluter tillverkare av landminor och klusterbomber.

Klimatförändringsstrategin och dess genomförande åren 2016–2020

Kyrkans pensionsfond har som mål att konsekvent över tid minska placeringsverksamhetens koldioxidavtryck. Pensionsfonden rapporterar årligen om hur klimatförändringsarbetet framskrider i sin *verksamhetsberättelse för ansvarsfull placering*.

Följande tabell innehåller en sammanfattning av pensionsfondens tillvägagångssätt och mätare för att realisera klimatförändringsmålet:

Verktyg	Metoder	Mätare
A. ESG-analys	Pensionsfonden ✓ gynnar kapitalförvaltare som förbundit sig till ESG-analys.	Antalet kapitalförvaltare som utför ESG-analys.
B. Påverkan	Pensionsfonden ✓ fortsätter arbetet med CDP och andra placerarinitiativ ✓ uppmuntrar sina kapitalförvaltare att beakta klimatriskerna och stöder en övergång till en koldioxidsnål ekonomi ✓ deltar i klimatdialogen tillsammans med andra placerare, företag, organisationer och myndigheter.	Antalet klimatinitiativ och dialoger.
C. Gröna placeringar	Pensionsfonden ✓ ökar sin andel gröna placeringar.	De gröna placeringarnas procentuella andel av alla placeringstillgångar.
D. Beräkning av koldioxidavtryck	Pensionsfonden ✓ rapporterar årligen om sitt koldioxidavtryck och om hur klimatarbetet framskrider ✓ uppmuntrar sina kapitalförvaltare att beräkna och rapportera koldioxidavtrycken för placeringsfonder och mandat.	Aktieplaceringarnas absoluta koldioxidavtryck på årsnivå.
E. Uteslutande av placeringsobjekt	Pensionsfonden ✓ tar i bruk nya kriterier för sina direkta aktiemandat ✓ följer med hjälp av en årlig ESG-enkät upp vilka uteslutande kriterier kapitalförvaltarna tillämpar.	Uteslutna bolag i mandatportföljerna. Antalet fonder som använder sig av uteslutande kriterier.
F. Koldioxidsnåla aktieindexprodukter	Pensionsfonden ✓ följer de koldioxidsnåla aktieindexprodukternas egenskaper och prissättning på olika marknader.	Produkternas procentandel av de passiva aktieplaceringarna.